

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ८२/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १०.०१.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० जानेवारी २०२५)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ जानेवारी २०२५ साठी हवामान अंदाज)				
०४/०१	०५/०१	०६/०१	०७/०१	०८/०१	०९/०१	१०/०१	दिनांक		११/०१	१२/०१	१३/०१	१४/०१	१५/०१
							पाऊस (मिमी)		कोरडे	हलका पाऊस	कोरडे	कोरडे	कोरडे
							कमाल तापमान (अं.से)						
							किमान तापमान (अं.से)						
							स.	ढग स्थिती (आकाश)					
						दु.							
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
							वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)						
							स.	वाऱ्याची दिशा					
						दु.							

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार बीड जिल्ह्यात दिनांक १०, १२, १३ व १४ जानेवारी रोजी हवामान कोरडे राहण्याची तर मराठवाड्याच्या उत्तर भागात दिनांक ११ जानेवारी रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. बीड जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील दोन दिवसात किमान तापमानात २ ते ३ अं.से. ने वाढ होऊन त्यानंतर हळूहळू घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १० ते १६ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी व दिनांक १७ ते २३ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान (पहिल्या आठवड्यापेक्षा) जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पिकास, फळबागस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकाचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	पूर्व हंगामी ऊसाची लागवड करून सहा ते आठ आठवडे झाले असल्यास २६० किलो युरिया प्रति हेक्टर देऊन पाणी द्यावे. नविन लागवड केलेल्या ऊस पिकात खूरपणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरॅट्रानोलीप्रोल १८.५ % ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
हळद	कंद वाढीची	हळद पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. हळद पिकात कंदमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी १५ दिवसांच्या अंतराने क्विनालफॉस २५ % २० मिली किंवा डायमिथोएट ३० % १५ मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून आलटून-पालटून फवारणी करावी. (हळद पिकावर केंद्रीय किटकनाशक मंडळातर्फे लेबल कलेम नसल्यामुळे विद्यापिठ शिफारशीत संशोधनाचे निष्कर्ष दिले आहेत). उघड्या पडलेल्या कंदाजवळ कंदमाशीची मादी अंडी घालते त्यामुळे, उघडे पडलेले कंद मातीने झाकून घ्यावेत व वेळेवर हळदीची भरणी करावी. प्रति बंधात्मक उपाय म्हणून एक महिन्याच अंतराने प्रत्येक महिन्यात जमिनीतून क्लोरोपायरीफॉस ५० % ५० मिली प्रति १० लीटर पाणी याप्रमाणे आळवणी करावी. हळदीच्या पानावरील टिपके / करपा रोग याच्या व्यवस्थापनासाठी अझॉक्सिस्ट्रॉबिन १८.२% + डायफेनकोनॅझोल ११.४% (पूर्वमिश्रित बुरशीनाशक) १० मिली + ५ मिली स्टीकरसह प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करपाजन्य रोगग्रस्त पाने वेळोवेळी जमा करून नष्ट करावीत.
हरभरा	फुलोरा ते घाटे धरणे	हरभरा पिकास आवश्यकतेनुसार तूषार सिंचन पध्दतीने पाणी द्यावे. हरभरा पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. ढगाळ वातावरणामुळे हरभरा पिकात घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतामध्ये इंजरी T आकाराचे प्रति एकर २० पक्षी थांबे लावावेत व घाटेअळीच्या सर्वेक्षणासाठी प्रति एकर २ कामगंध सापळे लावावेत. हरभरा पिकात घाटे अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % (एनएसकेई) निंबोळी अर्क किंवा क्विनालफॉस २५ % इसी २० मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
करडई	वाढीची ते कळी धरणे	करडई पिकात माव्याचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % १३ मिली किंवा अिसिफेट ७५ % १० ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करडई पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
संत्रा/मोसंबी	फळवाढीची	मृग बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत फळ वाढीसाठी ००:५२:३४ १५ ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. अंबे बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत वाळलेल्या व रोगग्रस्त फांद्याची छाटणी करावी व छाटणी केलेल्या फांद्यावर बोर्डा पेस्ट लावावी. संत्रा/मोसंबी बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. संत्रा/मोसंबी बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
डाळींब	काढणी	काढणीस असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी.
चिक्	फळवाढीची	चिक् बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे व आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	वागे भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरणान्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव ग्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरॅट्रानोलीप्रोल १८.५ % एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १०% इसी ११ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्यूट्रिनिल १० % डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात खूरपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी.
फुलशेती	वाढीची /काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम किटकांची सुदृढ वाढ होण्यासाठी तुतीची उत्तम प्रतीची पाने उत्पादन आवश्यक असते. तुती पानात ८० टक्के पाण्याचे प्रमाण असावे. त्यासाठी अळ्या अणायच्या अगोदर ४ दिवसांनी तुती बागेस पाणी देऊन घ्यावे. पानावर साठणाऱ्या धुळीमुळे दुधाळ रोग (ग्रासरी) होण्याचा धोका असतो, त्यामुळे रोडच्या लगत तुती बाग असेल तर नेहमी धुळ निघून जाण्यासाठी पाण्याचा फवारा करावा. संगोपन गृहात तापमान २२ ते २८ सें.प्रे. व ८० ते ८५ टक्के आर्द्रता मर्यादीत ठेवावी त्यासाठी छतावर छोटे स्प्रेकरल बसवावेत व सिमेंटपत्रे असावेत. संगोपनगृहात आर्द्रता वाढवण्यासाठी ह्युमिडिटी फायर चा वापर करावा किंवा खिडक्यांना गोण पाटाचे पडदे लावून त्याव टिबक सिंचन संध्याचे ड्रिपर लावावेत व १ एचपी मोटारच्या साहाय्याने आर्द्रता मर्यादीत करावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषतः शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. थंडीच्या दिवसात करंडाची भरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामुळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ८२/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १०.०१.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० जानेवारी २०२५)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ जानेवारी २०२५ साठी हवामान अंदाज)				
०४/०१	०५/०१	०६/०१	०७/०१	०८/०१	०९/०१	१०/०१	दिनांक		११/०१	१२/०१	१३/०१	१४/०१	१५/०१
							पाऊस (मिमी)		कोरडे	कोरडे	कोरडे	कोरडे	कोरडे
							कमाल तापमान (अं.सें)						
							किमान तापमान (अं.सें)						
							स.	ढग स्थिती (आकाश)					
							दु.						
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)						
							स.	वाऱ्याची दिशा					
							दु.						

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार हिंगोली जिल्ह्यात दिनांक १०, १२, १३ व १४ जानेवारी रोजी हवामान कोरडे राहण्याची तर मराठवाड्याच्या उत्तर भागात दिनांक ११ जानेवारी रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. हिंगोली जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील दोन दिवसात किमान तापमानात २ ते ३ अं.से. ने वाढ होऊन त्यानंतर हळूहळू घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १० ते १६ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी व दिनांक १७ ते २३ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान (पहिल्या आठवड्यापेक्षा) जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	पूर्व हंगामी ऊसाची लागवड करून सहा ते आठ आठवडे झाले असल्यास २६० किलो युरिया प्रति हेक्टर देऊन पाणी द्यावे. नविन लागवड केलेल्या ऊस पिकात खूपपाणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरट्रानोलोप्रोल १८.५% ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
हळद	कंद वाढीची	हळद पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. हळद पिकात कंदमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी १५ दिवसांच्या अंतराने क्विनॉलफॉस २५% २० मिली किंवा डायमिथोएट ३० % १५ मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून आलटून-पालटून फवारणी करावी. (हळद पिकावर केंद्रीय किटकनाशक मंडळातर्फे लेबल क्लेम नसल्यामुळे विद्यापिठ शिफारशीत संशोधनाचे निष्कर्ष दिले आहेत). उघड्या पडलेल्या कंदमाशीची मावी अंडी घालते त्यामुळे, उघडे पडलेले कंद मातीने झाकून घ्यावेत व वेळेवर हळदीची भरणी करावी. प्रति बंधात्मक उपाय म्हणून एक महिन्याच अंतराने प्रत्येक महिन्यात जमिनीतून क्लोरपायरीफॉस ५० % ५० मिली प्रति १० लीटर पाणी याप्रमाणे आळवणी करावी. हळदीच्या पानावरील टिपके / करपा रोग याच्या व्यवस्थापनासाठी अझॉक्सिस्ट्रॉबिन १८.२% + डायफेनकोनॅझोल ११.४% (पूर्वमिश्रित बुरशीनाशक) १० मिली + ५ मिली स्टीकरसह प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करपाजन्य रोगग्रस्त पाने वेळोवेळी जमा करून नष्ट करावीत.
हरभरा	फुलोरा ते घाटे धरणे	हरभरा पिकास आवश्यकतेनुसार तूषार सिंचन पध्दतीने पाणी द्यावे. हरभरा पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. ढगाळ वातावरणामुळे हरभरा पिकात घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे प्रति एकर २० पक्षी थांबे लावावेत व घाटेअळीच्या सर्वेक्षणासाठी प्रति एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत. हरभरा पिकात घाटे अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % (एनएसकेई) निंबोळी अर्क किंवा क्विनॉलफॉस २५ % इसी २० मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
करडई	वाढीची ते कळी धरणे	करडई पिकात माव्याचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % १३ मिली किंवा अॅसिफेट ७५ % १० ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करडई पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
संत्रा/मोसंबी	फळवाढीची	मृग बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत फळ वाढीसाठी ००:५२:३४ १५ ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. अंबे बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत वाळलेल्या व रोगग्रस्त फांद्याची छाटणी करावी व छाटणी केलेल्या फांद्यावर बोर्डो पेस्ट लावावी. संत्रा/मोसंबी बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. संत्रा/मोसंबी बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
डाळींब	काढणी	काढणीस असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी.
चिक्	फळवाढीची	चिक् बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे व आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	वांगे भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव प्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरट्रानोलोप्रोल १८.५ % एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १०% इसी ११ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्युटॅनिल १० % डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात खूपपाणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी.
फुलशेंती	वाढीची /काढणी	फुल पिकात खूपपाणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम किटकांची सुदृढ वाढ होण्यासाठी तुतीची उत्तम प्रतीची पाने उत्पादन आवश्यक असते. तुती पानात ८० टक्के पाण्याचे प्रमाण असावे. त्यासाठी अळ्या अणायच्या अगोदर ४ दिवसांनी तुती बागेस पाणी देऊन घ्यावे. पानावर साठणाऱ्या धुळीमुळे दुधाळ रोग (प्रासरी) होण्याचा धोका असतो, त्यामुळे रोडच्या लगत तुती बाग असेल तर नेहमी धुळ निघून जाण्यासाठी पाण्याचा फवारा करावा. संगोपन गृहात तापमान २२ ते २८ सें.ग्रे. व ८० ते ८५ टक्के आर्द्रता मर्यादीत ठेवावी त्यासाठी छतावर छोटे सिंक्रकर बसवावेत व सिमेंटपत्रे असावेत. संगोपनगृहात आर्द्रता वाढवण्यासाठी ह्युमिडिटी फायर चा वापर करावा किंवा खिडक्यांना गोंग पाटाचे पडदे लावून त्याव टिबक सिंचन संचाचे ड्रिपर लावावेत व १ एचपी मोटारच्या साहाय्याने आर्द्रता मर्यादित करावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषतः शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरिता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. थंडीच्या दिवसात करंडांची भरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामुळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ८२/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १०.०१.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० जानेवारी २०२५)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ जानेवारी २०२५ साठी हवामान अंदाज)				
०४/०१	०५/०१	०६/०१	०७/०१	०८/०१	०९/०१	१०/०१	दिनांक		११/०१	१२/०१	१३/०१	१४/०१	१५/०१
							पाऊस (मिमी)		कोरडे	हलका पाऊस	कोरडे	कोरडे	कोरडे
							कमाल तापमान (अं.सें)						
							किमान तापमान (अं.सें)						
							स.	ढग स्थिती (आकाश)					
							दु.						
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)						
							स.	वाऱ्याची दिशा					
							दु.						

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार जालना जिल्ह्यात दिनांक १०, १२, १३ व १४ जानेवारी रोजी हवामान कोरडे राहण्याची तर मराठवाड्याच्या उत्तर भागात दिनांक ११ जानेवारी रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. जालना जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील दोन दिवसात किमान तापमानात २ ते ३ अं.से.ने वाढ होऊन त्यानंतर हळूहळू घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १० ते १६ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी व दिनांक १७ ते २३ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान (पहिल्या आठवड्यापेक्षा) जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	पूर्व हंगामी ऊसाची लागवड करून सहा ते आठ आठवडे झाले असल्यास २६० किलो युरिया प्रति हेक्टर देऊन पाणी द्यावे. नविन लागवड केलेल्या ऊस पिकात खूपपाणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरॅट्रानोलीप्रोल १८.५% ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
हळद	कंद वाढीची	हळद पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. हळद पिकात कंदमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी १५ दिवसांच्या अंतराने क्विनालफॉस २५% २० मिली किंवा डायमिथोएट ३० % १५ मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून आलटून-पालटून फवारणी करावी. (हळद पिकावर केंद्रीय किटकनाशक मंडळातर्फे लेबल क्लेम नसल्यामुळे विद्यापिठ शिफारशीत संशोधनाचे निष्कर्ष दिले आहेत). उघड्या पडलेल्या कंदाजवळ कंदमाशीची मादी अंडी घालते त्यामुळे, उघडे पडलेले कंद मातीने झाकून घ्यावेत व वेळेवर हळदीची भरणी करावी. प्रति बंधात्मक उपाय म्हणून एक महिन्याच अंतराने प्रत्येक महिन्यात जमिनीतून क्लोरपायरीफॉस ५० % ५० मिली प्रति १० लीटर पाणी याप्रमाणे आळवणी करावी. हळदीच्या पानावरील ठिपके / करपा रोग याच्या व्यवस्थापनासाठी अझोक्सिस्ट्रोबिन १८.२% + डायफेनकोनेझोल ११.४% (पुर्वमिश्रित बुरशीनाशक) १० मिली + ५ मिली स्टीकरसह प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करपाजन्य रोगग्रस्त पाने वेळोवेळी जमा करून नष्ट करावीत.
हरभरा	फुलोरा ते घाटे धरणे	हरभरा पिकास आवश्यकतेनुसार तृषार सिंचन पध्दतीने पाणी द्यावे. हरभरा पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. ढगाळ वातावरणामुळे हरभरा पिकात घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे प्रति एकर २० पक्षी थांबे लावावेत व घाटेअळीच्या सर्वेक्षणासाठी प्रति एकर २ कामगंध सापळे लावावेत. हरभरा पिकात घाटे अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % (एनएसकेई) निंबोळी अर्क किंवा क्विनालफॉस २५ % इसी २० मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
करडई	वाढीची ते कळी धरणे	करडई पिकात माव्याचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % १३ मिली किंवा असिफेट ७५ % १० ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करडई पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
संत्रा/मोसंबी	फळवाढीची	मृग बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत फळ वाढीसाठी ००:५२:३४ १५ ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. अंबे बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत वाळलेल्या व रोगग्रस्त फांद्याची छाटणी करावी व छाटणी केलेल्या फांद्यावर बोर्डो पेस्ट लावावी. संत्रा/मोसंबी बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. संत्रा/मोसंबी बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
डाळींब	काढणी	काढणीस असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी.
चिकू	फळवाढीची	चिकू बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे व आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	वांगे भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरणान्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव ग्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरॅट्रानोलीप्रोल १८.५ % एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १० % इसी ११ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्क्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्यूट्रिन १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात खूपपाणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटांना पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी.
फुलशेती	वाढीची /काढणी	फुल पिकात खूपपाणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटांना पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम किटकांची सुदृढ वाढ होण्यासाठी तुतीची उत्तम प्रतीची पाने उत्पादन आवश्यक असते. तुती पानात ८० टक्के पाण्याचे प्रमाण असावे. त्यासाठी अळ्या अणायच्या अगोदर ४ दिवसांनी तुती बागेस पाणी देऊन घ्यावे. पानावर साठणाऱ्या धुळीमुळे दुधाळ रोग (प्रासरी) होण्याचा धोका असतो, त्यामुळे रोंडच्या लगत तुती बाग असेल तर नेहमी धुळ निघून जाण्यासाठी पाण्याचा फवारा करावा. संगोपन गृहात तापमान २२ ते २८ सें.ग्रे. व ८० ते ८५ टक्के आर्द्रता मर्यादीत ठेवावी त्यासाठी छतावर छोटे सिंक्लर बसवावेत व सिमेंटपत्रे असावेत. संगोपनगृहात आर्द्रता वाढवण्यासाठी ह्युमिडिटी फायर चा वापर करावा किंवा खिडक्यांना गोण पाटाचे पडदे लावून त्याव ठिबक सिंचन संचाचे ड्रिपर लावावेत व १ एचपी मोटारच्या साहाय्याने आर्द्रता मर्यादित करावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषतः शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. थंडीच्या दिवसात करंडांची मरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपेलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामुळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ८२/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १०.०१.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० जानेवारी २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ जानेवारी २०२५ साठी हवामान अंदाज)					
०४/०१	०५/०१	०६/०१	०७/०१	०८/०१	०९/०१	१०/०१	दिनांक	११/०१	१२/०१	१३/०१	१४/०१	१५/०१	
							पाऊस (मिमी)	कोरडे	कोरडे	कोरडे	कोरडे	कोरडे	
							कमाल तापमान (अं.सें)						
							किमान तापमान (अं.सें)						
							स. दु.	ढग स्थिती (आकाश)					
								सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)					
								दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)					
								वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)					
							स. दु.	वाऱ्याची दिशा					

हवामान सारांश / चेतवणी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार लातूर जिल्ह्यात दिनांक १०, १२, १३ व १४ जानेवारी रोजी हवामान कोरडे राहण्याची तर मराठवाड्याच्या उत्तर भागात दिनांक ११ जानेवारी रोजी तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. लातूर जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील दोन दिवसात किमान तापमानात २ ते ३ अंसे. ने वाढ होऊन त्यानंतर हळूहळू घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १० ते १६ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी व दिनांक १७ ते २३ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान (पहिल्या आठवड्यापेक्षा) जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	पूर्व हंगामी ऊसाची लागवड करून सहा ते आठ आठवडे झाले असल्यास २६० किलो युरिया प्रति हेक्टर देऊन पाणी द्यावे. नविन लागवड केलेल्या ऊस पिकात खूरपणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरट्रानोलीप्रोल १८.५% ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
हळद	कंद वाढीची	हळद पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. हळद पिकात कंदमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी १५ दिवसांच्या अंतराने विवनालफॉस २५% २० मिली किंवा डायमिथोएट ३० % १५ मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून आलटून-पालटून फवारणी करावी. (हळद पिकावर केंद्रीय किटकनाशक मंडळातर्फे लेबल वलेम नसल्यामुळे विद्यापिठ शिफारशीत संशोधनाचे निष्कर्ष दिले आहेत). उघड्या पडलेल्या कंदमाशीची मादी अंडी घालते त्यामुळे, उघडे पडलेले कंद मातीने झाकून घ्यावेत व वेळेवर हळदीची भरणी करावी. प्रति बंधात्मक उपाय म्हणून एक महिन्याच अंतराने प्रत्येक महिन्यात जमिनीतून क्लोरपायरीफॉस ५० % ५० मिली प्रति १० लीटर पाणी याप्रमाणे आळवणी करावी. हळदीच्या पानावरील ठिपके / करपा रोग याच्या व्यवस्थापनासाठी अझोक्सिस्ट्रॉबिन १८.२% + डायफेनकोनॅझोल ११.४% (पुर्वमिश्रित बुरशीनाशक) १० मिली + ५ मिली स्टीकरसह प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करपाजन्य रोगग्रस्त पाने वेळोवेळी जमा करून नष्ट करावीत.
हरभरा	फुलोरा ते घाटे धरणे	हरभरा पिकास आवश्यकतेनुसार तृषार सिंचन पध्दतीने पाणी द्यावे. हरभरा पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. ढगाळ वातावरणामुळे हरभरा पिकात घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे प्रति एकर २० पक्षी थांबे लावावेत व घाटेअळीच्या सर्वेक्षणासाठी प्रति एकर २ कामगंध सापळे लावावेत. हरभरा पिकात घाटे अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ (एनएसकेई) निंबोळी अर्क किंवा विवनालफॉस २५ % इसी २० मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
करडई	वाढीची ते कळी धरणे	करडई पिकात माव्याचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % १३ मिली किंवा असिफेट ७५ % १० ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करडई पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
संत्रा/मोसंबी	फळवाढीची	मृग बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत फळ वाढीसाठी ००:५२:३४ १५ ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. अंबे बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत वाळलेल्या व रोगग्रस्त फांद्याची छाटणी करावी व छाटणी केलेल्या फांद्यावर बोर्डो पेस्ट लावावी. संत्रा/मोसंबी बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. संत्रा/मोसंबी बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
डाळींब	काढणी	काढणीस असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी.
चिकू	फळवाढीची	चिकू बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे व आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	वांगे भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरण्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव ग्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरट्रानोलीप्रोल १८.५% एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २०% एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १०% इसी ११ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. मिरची व गवार पिकावर पावडी मिल्क्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोव्हीटनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात खूरपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी.
फुलशेती	वाढीची /काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम किटकांची सुदृढ वाढ होण्यासाठी तुतीची उत्तम प्रतीची पाने उत्पादन आवश्यक असते. तुती पानात ८० टक्के पाण्याचे प्रमाण असावे. त्यासाठी अळ्या अणायच्या अगोदर ४ दिवसांनी तुती बागेस पाणी देऊन घ्यावे. पानावर साठणाऱ्या धुळीमुळे दुधाळ रोग (प्रासरी) होण्याचा धोका असतो. त्यामुळे रोडच्या लगत तुती बाग असेल तर नेहमी धुळ निघून जाण्यासाठी पाण्याचा फवारा करावा. संगोपन गृहात तापमान २२ ते २८ सें.प्रे. व ८० ते ८५ टक्के आर्द्रता मर्यादीत ठेवावी त्यासाठी छतावर छोटे सिंक्रकर बसवावेत व सिमेंटपत्रे असावेत. संगोपनगृहात आर्द्रता वाढवण्यासाठी ह्युमिडिटी फायर चा वापर करावा किंवा खिडक्यांना गोंग पाटाचे पडदे लावून त्याव ठिबक सिंचन संचाचे ड्रिपर लावावेत व १ एचपी मोटारच्या साहाय्याने आर्द्रता मर्यादित करावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषतः शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरिता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. थंडीच्या दिवसात करडांची मरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवात येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामुळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
 ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
 वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ८२/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १०.०१.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० जानेवारी २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ जानेवारी २०२५ साठी हवामान अंदाज)					
०४/०१	०५/०१	०६/०१	०७/०१	०८/०१	०९/०१	१०/०१	दिनांक	११/०१	१२/०१	१३/०१	१४/०१	१५/०१	
							पाऊस (मिमी)	कोरडे	कोरडे	कोरडे	कोरडे	कोरडे	
							कमाल तापमान (अं.सें)						
							किमान तापमान (अं.सें)						
							स. दु.	ढग स्थिती (आकाश)					
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
							वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)						
							स. दु.	वाऱ्याची दिशा					

हवामान सारांश / चेतवणी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार नांदेड जिल्ह्यात दिनांक १०, १२, १३ व १४ जानेवारी रोजी हवामान कोरडे राहण्याची तर मराठवाड्याच्या उत्तर भागात दिनांक ११ जानेवारी रोजी तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. नांदेड जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील दोन दिवसात किमान तापमानात २ ते ३ अंसे. ने वाढ होऊन त्यानंतर हळूहळू घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १० ते १६ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी व दिनांक १७ ते २३ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान (पहिल्या आठवड्यापेक्षा) जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	पूर्व हंगामी ऊसाची लागवड करून सहा ते आठ आठवडे झाले असल्यास २६० किलो युरिया प्रति हेक्टर देऊन पाणी द्यावे. नविन लागवड केलेल्या ऊस पिकात खूपणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरेंट्रानोलीप्रोल १८.५ % ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
हळद	कंद वाढीची	हळद पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. हळद पिकात कंदमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी १५ दिवसांच्या अंतराने क्विनालफॉस २५ % २० मिली किंवा डायमिथोएट ३० % १५ मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून आलटून-पालटून फवारणी करावी. (हळद पिकावर केंद्रीय किटकनाशक मंडळातर्फे लेबल क्लेम नसल्यामुळे विद्यापिठ शिफारशीत संशोधनाचे निष्कर्ष दिले आहेत). उघड्या पडलेल्या कंदाजवळ कंदमाशीची मादी अंडी घालते त्यामुळे, उघडे पडलेले कंद मातीने झाकून घ्यावेत व वेळेवर हळदीची भरणी करावी. प्रति बंधात्मक उपाय म्हणून एक महिन्याच अंतराने प्रत्येक महीन्यात जमिनीतून क्लोरोपायरीफॉस ५० % ५० मिली प्रति १० लीटर पाणी याप्रमाणे आळवणी करावी. हळदीच्या पानावरील ठिपके / करपा रोग याच्या व्यवस्थापनासाठी अझोक्सिस्ट्रॉबिन १८.२% + डायफेनकोनॅझोल ११.४% (पूर्वमिश्रित बुरशीनाशक) १० मिली + ५ मिली स्टीकरसह प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करपाजन्य रोगग्रस्त पाने वेळोवेळी जमा करून नष्ट करावीत.
हरभरा	फुलोरा ते घाटे धरणे	हरभरा पिकास आवश्यकतेनुसार तृषार सिंचन पध्दतीने पाणी द्यावे. हरभरा पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. ढगाळ वातावरणामुळे हरभरा पिकात घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे प्रति एकर २० पक्षी थांबे लावावेत व घाटेअळीच्या सर्वेक्षणासाठी प्रति एकर २ कामगंध सापळे लावावेत. हरभरा पिकात घाटे अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % (एनएसकेई) निंबोळी अर्क किंवा क्विनालफॉस २५ % इसी २० मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
करडई	वाढीची ते कळी धरणे	करडई पिकात माव्याचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % १३ मिली किंवा असिफेट ७५ % १० ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करडई पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
संत्रा/मोसंबी	फळवाढीची	मृग बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत फळ वाढीसाठी ००:५२:३४ १५ ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. अंबे बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत वाळलेल्या व रोगग्रस्त फांद्याची छाटणी करावी व छाटणी केलेल्या फांद्यावर बोर्डो पेस्ट लावावी. संत्रा/मोसंबी बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. संत्रा/मोसंबी बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
डाळींब	काढणी	काढणीस असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी.
चिक्कू	फळवाढीची	चिक्कू बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे व आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	वागे भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरणान्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव ग्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकर २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरेंट्रानोलीप्रोल १८.५ % एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १०% ईसी ११ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्युटॅनिल १० % डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात खूपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी.
फुलशेती	वाढीची / काढणी	फुल पिकात खूपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम किटकांची सुदृढ वाढ होण्यासाठी तुतीची उत्तम प्रतीची पाने उत्पादन आवश्यक असते. तुती पानात ८० टक्के पाण्याचे प्रमाण असावे. त्यासाठी अळ्या अणाच्या अगोदर ४ दिवसांनी तुती बागेस पाणी देऊन घ्यावे. पानावर साठणाऱ्या धुळीमुळे दुधाळ रोग (ग्रासरी) होण्याचा धोका असतो, त्यामुळे रोडच्या लगत तुती बाग असेल तर नेहमी धुळी निघून जाण्यासाठी पाण्याचा फवारा करावा. संगोपन गृहात तापमान २२ ते २८ सें.ग्रे. व ८० ते ८५ टक्के आर्द्रता मर्यादीत ठेवावी त्यासाठी छतावर छोटे सिंक्रलर बसवावेत व सिमेंटपत्रे असावेत. संगोपनगृहात आर्द्रता वाढवण्यासाठी ह्युमिडिटी फायर चा वापर करावा किंवा खिडक्यांना गोण पाटाचे पडदे लावून त्याव ठिबक सिंचन संचाचे ड्रीपर लावावेत व १ एचपी मोटारच्या साहाय्याने आर्द्रता मर्यादित करावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषतः शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. थंडीच्या दिवसात करंडांची मरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामुळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ८२/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १०.०१.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० जानेवारी २०२५)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ जानेवारी २०२५ साठी हवामान अंदाज)				
०४/०१	०५/०१	०६/०१	०७/०१	०८/०१	०९/०१	१०/०१	दिनांक	११/०१	१२/०१	१३/०१	१४/०१	१५/०१	
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)	कोरडे	हलका पाऊस	कोरडे	कोरडे	कोरडे	
३०.२	३०.७	३०.५	२८.१	२७.२	२७.२		कमाल तापमान (अं .सें)						
६.६	६.०	८.३	१०.८	९.४	७.०	९.३	किमान तापमान (अं .सें)						
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	स. ढग स्थिती (आकाश)						
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	दु.						
११	११	७९	८६	८०	९१	८७	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
१९	१५	३०	३६	२७	१८		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)						
२.२	२.४	१.७	१.६	२.८	२.०	२.९	वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)						
शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	स. वाऱ्याची दिशा						
पूर्व-ईशान्य	पूर्व-आग्नेय	पश्चिम-वायव्य	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	दु.						
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील				पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२५ पासून आजपर्यंत				पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२४ पासून आजपर्यंत					
०.०				०.०				११३.७					
हवामान सारांश / चेतावनी : प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार परभणी जिल्ह्यात दिनांक १०, १२, १३ व १४ जानेवारी रोजी हवामान कोरडे राहण्याची तर मराठवाड्याच्या उत्तर भागात दिनांक ११ जानेवारी रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. परभणी जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील दोन दिवसात किमान तापमानात २ ते ३ अंश. ने वाढ होऊन त्यानंतर हळूहळू घट होण्याची शक्यता आहे.													
सामान्य सल्ला : विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १० ते १६ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी व दिनांक १७ ते २३ जानेवारी २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान (पहिल्या आठवड्यापेक्षा) जास्त राहण्याची शक्यता आहे.													
संदेश : पिकास, फळबागस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.													
पिकांचे नाव		अवस्था		कृषी हवामान सल्ला									
ऊस	वाढीची	पूर्व हंगामी ऊसाची लागवड करून सहा ते आठ आठवडे झाले असल्यास २६० किलो युरिया प्रति हेक्टर देऊन पाणी द्यावे. नविन लागवड केलेल्या ऊस पिकात खुरपणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरट्रायनोलीप्रॉल १८.५% ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथापेट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.											
हळद	कंद वाढीची	हळद पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. हळद पिकात कंदमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी १५ दिवसांच्या अंतराने क्विनालफॉस २५ % २० मिली किंवा डायमिथापेट ३० % १५ मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून आलटून-पालटून फवारणी करावी. (हळद पिकावर केंद्रीय किटकनाशक मंडळातर्फे लेबल कलेम नसल्यामुळे विद्यापिठ शिफारशीत संशोधनाचे निष्कर्ष दिले आहेत). उघड्या पडलेल्या कंदमाशीची मादी अंडी घालते त्यामुळे, उघडे पडलेले कंद मातीने झाकून घ्यावेत व वेळेवर हळदीची भरणी करावी. प्रति बंधात्मक उपाय म्हणून एक महिन्याच अंतराने प्रत्येक महिन्यात जमिनीतून क्लोरपायरीफॉस ५० % ५० मिली प्रति १० लीटर पाणी याप्रमाणे आळवणी करावी. हळदीच्या पानावरील ठिपके / करपा रोग याच्या व्यवस्थापनासाठी अझोक्सिस्ट्रॉबिन १८.२% + डायफेनकोनेझॉल ११.४% (पुर्वमिश्रित बुरशीनाशक) १० मिली + ५ मिली स्टीकरसह प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करपाजन्म रोगग्रस्त पाने वेळोवेळी जमा करून नष्ट करावीत.											
हरभरा	फुलारा ते घाटे धरणे	हरभरा पिकास आवश्यकतेनुसार तृषार सिंचन पध्दतीने पाणी द्यावे. हरभरा पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. ढगाळ वातावरणामुळे हरभरा पिकात घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे प्रति एकर २० पक्षी थांबे लावावेत व घाटेअळीच्या सर्वेक्षणासाठी प्रति एकर २ कामगंध सापळे लावावेत. हरभरा पिकात घाटे अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५% (एनएसकेई) निंबोळी अर्क किंवा क्विनालफॉस २५% इसी २० मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.											
करडई	वाढीची ते कळी धरणे	करडई पिकात माव्याचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथापेट ३० % १३ मिली किंवा अिसफेट ७५ % १० ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. करडई पिकात आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.											
संत्रा/मोसंबी	फळवाढीची	मृग बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत फळ वाढीसाठी ००:५२:३४ १५ ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. अंबे बहार धरलेल्या संत्रा/मोसंबी बागेत वाळलेल्या व रोगग्रस्त फांद्याची छाटणी करावी व छाटणी केलेल्या फांद्यावर बोर्डो पेस्ट लावावी. संत्रा/मोसंबी बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. संत्रा/मोसंबी बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.											
डाळींब	काढणी	काढणीस असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी.											
चिकू	फळवाढीची	चिकू बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे व आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.											
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	वांगे भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरण्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव प्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकर २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरट्रायनोलीप्रॉल १८.५% एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २०% एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १०% इसी ११ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्क्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्युट्रिनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात खुरपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी.											
फुलशेती	वाढीची /काढणी	फुल पिकात खुरपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.											
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम किटकांची सुदृढ वाढ होण्यासाठी तुतीची उत्तम प्रतीची पाने उत्पादन आवश्यक असते. तुती पानात ८० टक्के पाण्याचे प्रमाण असावे. त्यासाठी अळ्या अणायच्या अगोदर ४ दिवसांनी तुती बागस पाणी देऊन घ्यावे. पानावर साठणाऱ्या धुळीमुळे दुधाळ रोग (ग्रासरी) होण्याचा धोका असतो, त्यामुळे रोडच्या लगत तुती बाग असेल तर नेहमी धुळ निघून जाण्यासाठी पाण्याचा फवारा करावा. संगोपन गृहात तापमान २२ ते २८ सें.ग्रे. व ८० ते ८५ टक्के आर्द्रता मर्यादीत ठेवावी त्यासाठी छतावर छोटे स्थिकलर बसवावेत व सिमेंटपत्रे असावेत. संगोपनगृहात आर्द्रता वाढवण्यासाठी ह्युमिडिटी फायर चा वापर करावा किंवा खिडक्यांना गोण पाटाचे पडदे लावून त्याव ठिबक सिंचन संचाचे ड्रिपर लावावेत व १ एचपी मोटारच्या साहाय्याने आर्द्रता मर्यादित करावी.											
पशूधन व्यवस्थापन	---	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषतः शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. थंडीच्या दिवसात करंडांची मरतूक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामुळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.											

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
 ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
 वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी